

Seat No. : _____

XB-109

March-2013

T.Y. B.A.

Sociology : Paper – VIII

(Social Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપી તેના કાર્યક્ષેત્રનો ખ્યાલ આપો. ૧૪

અથવા

બોધન એટલે શું ? તેના ઘડતર અને પરિવર્તન માટે જવાબદાર પરિબળો જણાવો.

૨. વલણોમાં પરિવર્તન નિપજાવતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

“વ્યક્તિના વિચારો અને વર્તનો તેની જરૂરિયાત અને ધ્યેયો પ્રતિબિંબિત કરે છે.” આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

૩. પ્રેરણા અને પ્રેરક એટલે શું ? પ્રેરકોના પ્રકારો જણાવો. ૧૪

અથવા

સામાજિક સંગઠનનો ખ્યાલ અને રચનાતંત્ર સમજાવો.

૪. નેતાનો અર્થ સમજાવી નેતાનાં કાર્યો ચર્ચો. ૧૪

અથવા

જનમત ઘડતર પર અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન અને સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન

(૨) મનોવૈજ્ઞાનિક જૂથનાં લક્ષણો

(૩) પ્રચારની પ્રયુક્તિઓ

(૪) નેતૃત્વ ઉદ્ભવનાં સિદ્ધાંતો

Seat No. : _____

XB-109

March-2013

T.Y. B.A.

Sociology : Paper – VIII

(Social Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Give the definition of Social Psychology and state its subject matter. **14**
OR
What is Cognition ? State the factors responsible for its formation and change.
2. Discuss factors in Attitude change. **14**
OR
“The thoughts and actions of an individual reflect his wants and goals.” Discuss this statement.
3. What is Motivation and Motive ? Explain the types of motives in short. **14**
OR
State the concept and structure of Social Organization.
4. Explain meaning of ‘Leader’. Discuss functions of leader. **14**
OR
Explain factors influencing to formation of Public Opinion.
5. Write short notes : (any **two**) **14**
(1) Social Psychology and General Psychology.
(2) Characteristics of a Psychology Group.
(3) Techniques of Propaganda.
(4) Theories of emergence of Leadership.

XB-109

March-2013

T.Y. B.A.

**Sociology : Paper – VIII-B
(Women & Society)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૩) પ્રશ્નપત્રમાં છાપ્યા મુજબનો પ્રશ્નનો તેમજ તેના વિકલ્પોનો ક્રમ સ્પષ્ટપણે દર્શાવવો.

૧. “સાંપ્રત સમયમાં નારી-અભ્યાસની જરૂરિયાત વધી રહી છે.” ચર્ચો.

અથવા

લૈંગિક ભૂમિકા અંગેનો સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત શું છે ? આ સિદ્ધાંતની સામે ઉદ્ભવેલા પ્રત્યાઘાતોની નોંધ કરો.

૨. નારીવાદની વ્યાખ્યા આપી, ઉદારમતવાદી નારીવાદને સવિસ્તર સમજાવો.

અથવા

મહાત્મા ગાંધીના નેતૃત્વ હેઠળની સ્વાતંત્ર્ય લડતમાં સ્ત્રીઓની ભૂમિકા અંગે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

૩. સ્ત્રીઓનો આર્થિક દરજ્જો એટલે શું ? ભારતમાં આઝાદી પછી સ્ત્રીઓની આર્થિક સહભાગિતાએ તેના દરજ્જા પર કરેલી અસરો જણાવો.

અથવા

ભારતમાં સ્ત્રીઓની ઓછી રાજકીય સહભાગિતાના કારણો સ્પષ્ટ કરો.

૪. સમજૂતી-દર્શક નોંધ લખો.

(અ) ભારતીય સ્ત્રીઓની આરોગ્યની સમસ્યા.

(બ) ભારતીય કુટુંબમાં સ્ત્રીનું સામાજિક સ્થાન.

અથવા

સમજૂતી-દર્શક નોંધ લખો.

(અ) કલ્યાણ સંબંધી કાયદા અને સ્ત્રીનું સ્થાન.

(બ) સ્ત્રી શિક્ષણની સ્ત્રીના દરજ્જા પર થયેલી અસરો.

૫. સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા એટલે શું ? સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકાની સમાજ અને કુટુંબ પર થતી અસરો સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

(અ) સ્ત્રી-અભ્યાસનું સ્વરૂપ

(બ) ઉદ્દામવાદી નારીવાદ

(ક) બંધારણીય-માળખામાં સ્ત્રી

(ડ) સ્ત્રીઓના વિકાસ કાર્યક્રમો

(ઈ) અસંગઠિત ક્ષેત્રે સ્ત્રી

Seat No. : _____

XB-109

March-2013

T.Y. B.A.

**Sociology : Paper – VIII-B
(Women & Society)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions are compulsory.
(2) **All** questions carry equal marks.
(3) Clearly write the question numbers and the options which you attempt.

1. 'The necessity of women's studies is increasing in present-time.' Discuss.

OR

What is sociological theory of sex role ? Note the reactions to this theory.

2. Define Feminism and discuss liberal feminism in detail.

OR

Discuss in detail the role of women in freedom-movement under the leadership of Mahatma Gandhi.

3. What is economic status of woman ? Describe the impact of women's economic participation on her status.

OR

Explain the causes of less political participation of women in India.

4. Write explanatory notes on :

- (a) Health problems of Indian women.
(b) Status of woman in Indian family.

OR

Write explanatory notes on :

- (a) Welfare laws and status of woman.
(b) Impact of women's education on her status.

5. What is the meaning of dual-role of women ? Clarify the impact of dual-role of women on society and family.

OR

Write short notes : (any **two**)

- (a) Nature of Women's Studies
(b) Radical Feminism
(c) Women in Constitution
(d) Women's Development Programmes
(e) Women in Unorganized Sector